

Programbeskrivelse for ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid

Fakultet for kunst, musikk og design, Universitetet i Bergen

Programbeskrivelsen er regulert av *Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen* (videre i programbeskrivelsen omtalt som *UiBs forskrift for ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid*)

Som supplement til programbeskrivelsen finnes fakultetets spesifiserte prosedyrebeskrivelser og andre dokumenter samlet på <https://www.uib.no/kmd/111557/veiledere-og-stipendiater-i-kunstnerisk-utviklingsarbeid>.

Programbeskrivelsen er gyldig etter vedtak i UiBs styre 27.09.2018 om opprettelse av ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid.
Administrativt korrigeret 20.03.2019 og 30.03.2019.

Innhold:

1 Mål, omfang og kvalifikasjon

- 1.1 Overordnet
- 1.2 Læringsutbyttebeskrivelse

2 Opptak

- 2.1 Vilkår for opptak – om søknaden
- 2.2 Studierettsperiode

3 Struktur og innhold i programmet

- 3.1 Arbeidsformer
- 3.2 Veiledning
- 3.3 Fremdriftsrapportering og midtveiseevaluering
- 3.4 Opplæringsdelen
 - 3.4.1 Fellesfaglig opplæringsdel (20 studiepoeng)
 - 3.4.2 Individuell opplæringsdel (10 studiepoeng)

4 Fullføring

- 4.1 Det kunstneriske ph.d.-resultatet
- 4.2 Søknad om bedømmelse
- 4.3 Levering av resultat
- 4.4 Bedømmelseskomiteens arbeid

5 Kvalitetssikring

1 Mål, omfang og kvalifikasjon

1.1 Overordnet

Programmets navn er *Ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Fakultet for kunst, musikk og design*.

Fullført program gir følgende kvalifikasjon: Philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid

Denne ph.d.-utdanningen skal kvalifisere for kunstnerisk utviklingsarbeid av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til kunstnerisk innsikt og kompetanse, i samsvar med god akademisk skikk og etiske standarder.

Ph.d.-utdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverkets krav til ph.d. (3. syklus).

Ph.d.-utdanningen bygger på mastergrad innen utøvende eller skapende kunst, svarende til 2. syklus i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket, eller tilsvarende kompetansenivå.

Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) års fulltidsstudier og inkluderer et selvstendig prosjekt, og en opplæringsdel på minimum 30 studiepoeng.

1.2 Læringsutbyttebeskrivelse

Krav til læringsutbytte for hele programmet følger kravene i *Forskrift om Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring og om henvisningen til Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring av 2017, nivå 8*. Disse kravene utgjør en helhet og må sees i sammenheng.

<i>Kunnskap</i>	<i>Ferdigheter</i>	<i>Generell kompetanse</i>
<p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none">er i kunnskapsfronten innenfor sitt fagområde og behersker kunstneriske problemstillinger og metoderkan vurdere hensiktsmessigheten og anvendelsen av ulike metoder og prosesser i kunstneriske utviklingsprosjekterkan bidra til utvikling av ny kunnskap, nye teorier, metoder, fortolkninger og dokumentasjons-former innenfor fagområdet	<p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none">kan formulere problemstillinger for, planlegge og gjennomføre kunstnerisk utviklingsarbeidkan drive kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivåkan håndtere komplekse faglige spørsmål og utfordre etablert kunnskap og praksis på fagområdet	<p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none">kan identifisere nye relevante etiske problemstillinger og utøve sin forskning med faglig integritetkan styre komplekse tverrfaglige arbeidsoppgaver og prosjekterkan formidle forsknings- og utviklingsarbeid gjennom anerkjente nasjonale og internasjonale kanalerkan delta i debatter innenfor fagområdet i internasjonale forakan vurdere behovet for, ta initiativet til og drive innovasjon

2 Opptak

2.1 Vilkår for opptak – søknaden

Krav til utdanning eller tilsvarende kompetanse er beskrevet i *UiBs forskrift for ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid* § 5-1.

Søknaden skal inneholde:

- Dokumentasjon av den utdanning og de kvalifikasjoner som skal ligge til grunn for opptaket.
- Prosjektbeskrivelse som omfatter
 - faglig redegjørelse for prosjektet
 - fremdriftsplan
 - finansieringsplan
 - dokumentasjon av spesielle behov for faglige og materielle ressurser
 - eventuelle planer for opphold ved annen institusjon
 - plan for formidling av resultater
 - opplysninger om eventuelle immaterialrettslige restriksjoner for å beskytte andres rettigheter, jf *UiBs forskrift for ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid* § 5-2
- Plan for opplæringsdelen, herunder opplæring som er rettet mot generell kompetanse i samsvar med kvalifikasjonsrammeverket.
 - Forslag på minst én veileder, samt angivelse av tilknytning til aktivt miljø for kunstnerisk utviklingsarbeid.
 - Redegjørelse for eventuelle rettslige og etiske problemstillinger som prosjektet reiser, og hvordan disse kan avklares. Det skal fremgå av søknaden om prosjektet er avhengig av tillatelse fra forskningsetiske komiteer eller andre myndigheter eller fra private (informanter, pasienter, foreldre etc.). Slike tillatelser bør om mulig legges ved søknaden.

2.2 Avtaleperiode

Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) års fulltidsstudier.

For stipendiater tilsatt ved UiB vil de tre årene normalt inngå i fire års tilsetting, hvorav ett års arbeidsplikt fordeles over årene etter nærmere avtale.

Maksimaltid for planlagt studieløp er seks (6) år.

Etter avtaleperiodens utløp opphører partenes rettigheter og plikter i henhold til stipendiatavtalen, slik at stipendiaten kan miste sin rett til veiledning, kursdeltakelse og tilgang til KMDs infrastruktur. Kandidaten kan likevel søke om å få presentere stipendiatprosjektet til bedømmelse. Maksimaltid for gjennomføring av stipendiatprosjektet utenom lovfestede permisjoner er åtte (8) år fra startdato. Fakultetet kan forlenge avtaleperioden etter begrunnet søknad. Ved innvilget forlengelse kan fakultetet sette ytterligere betingelser.

3 Struktur og innhold i programmet

3.1 Arbeidsformer

Ph.d.-utdanningens viktigste komponent er et selvstendig arbeid innen kunstnerisk utviklingsarbeid som gjennomføres under aktiv veiledning. Det forutsettes stor motivasjon og evne til egen fremdrift hos kandidaten. Arbeidet inkluderer utforskning gjennom egendefinert prosjekt så vel som undersøkelse av kontekst og tilfang av relevant teori.

Programbeskrivelse for ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid

Veiledning foregår individuelt eller i blant som fellesveiledninger med begge veiledere. Også gruppeveiledning med flere stipendiater og veiledere sammen om flere prosjekt anvendes.

Den obligatoriske deltakelse i den nasjonale forskerskolen baserer seg i stor grad på deltakernes egen aktive rolle i en tverrkunstnerisk kontekst. Her forventes forberedte presentasjoner som gir grunnlag for tilbakemeldinger fra andre deltakere, så vel som konstruktive og kritiske bidrag fra stipendiatene til andres prosjekt.

Kandidaten skal bidra i fakultetets fagmiljø, eksempelvis gjennom faglige aktiviteter som seminarer, workshops og formidlingsoppgaver. Dette planlegges og følges opp i samråd med veileder og fakultet. For kandidater tilsatt ved UiB skal det legges en plan for pliktarbeidet snarest mulig etter oppstart i programmet, deretter årlig.

Dialog med fagfeller lokalt, nasjonalt og internasjonalt er en viktig del av prosjektutviklingen.

Fakultetet vil normalt stille krav om residensplikt.

3.2 Veiledning

Krav til veiledernes kompetanse er beskrevet i *UiBs forskrift for ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid* § 6-1.

Kandidaten skal som hovedregel ha to veiledere, hvorav én oppnevnes som hovedveileder. Hovedveileder bør være oppnevnt på opptakstidspunktet.

Veiledere skal gi råd om avgrensning av tema og problemstillinger og vurdere metoder og resultater, herunder dokumentasjons- og fremstillingsformer, og bidra til orientering i aktuell faglig diskurs. Kandidaten bør få veiledning i etiske spørsmål knyttet til ph.d.-arbeidet.

UiBs Etiske retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student eller kandidat ved Universitetet i Bergen gir føringer for veilederens og kandidatens samarbeidsformer.¹

Hovedveilederen har hovedansvaret for oppfølging av kandidatens faglige utvikling og gjennomføring i samsvar med fremdriftsplanen. Normalt bør hovedveileder være ansatt ved fakultetet. Dersom fakultetet unntaksvis oppnevner ekstern hovedveileder, skal det oppnevnes en medveileder fra fakultetet.

Medveiledere er fagpersoner som deler det faglige ansvaret for kandidaten med hovedveileder.

Kandidat og veiledere bør ha jevnlig kontakt. Kontakthyppheten bør fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen.

Kandidat og hovedveileder skal snarest mulig og senest innen tre (3) måneder etter opptak sammen gå igjennom prosjektbeskrivelsen, budsjett og plan for opplæringsdelen, og vurdere eventuelle behov for justeringer. Betydelige endringer i prosjektbeskrivelsen skal godkjennes av fakultetet.

¹ <https://regler.app.uib.no/regler/Del-2-Forskning-utdanning-og-formidling/2.2-Utdanning/2.2.5.-Kvalitetssikring-akkreditering-grader-med-videre/Etiske-retningslinjer-for-relasjonen-mellom-veileder-og-student-eller-kandidat-ved-Universitetet-i-Bergen>

Programbeskrivelse for ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid

Veilederne plikter å holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan.

Veilederne plikter å følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring, slik at kandidaten vil kunne fullføre innenfor normert tid.

For hovedveileder omfatter veilederavtalen 60 arbeidstimer pr. år i perioden, hvorav minst 20 timer pr. år skal være direkte kontakttid mellom stipendiat og veileder. Deltagelse på faglige samlinger i regi av PKU eller forskerskolen kan komme i tillegg. Forventet omfang av og eventuell godtgjørelse for slik deltakelse spesifiseres i veilederavtalen.

For medveileder omfatter avtalen 40 arbeidstimer pr. år i perioden, hvorav minst 15 timer pr. år skal være direkte kontakttid mellom stipendiat og veileder. Deltagelse på faglige samlinger i regi av PKU eller forskerskolen kan komme i tillegg. Forventet omfang av og eventuell godtgjørelse for slik deltakelse spesifiseres i veilederavtalen.

Dersom veileder ikke er ansatt ved arbeidsgiverinstitusjonen, godtgjøres arbeidet iht. vedkommendes kompetanse etter nærmere bestemmelser.

Dersom arbeidsgiverinstitusjonen finner det nødvendig, kan det også inngås avtale om tilleggs veiledning for å styrke stipendiatens kompetanse på bestemte områder. Øvrige veiledere skal umiddelbart orienteres om slike avtaler.

3.3 Framdriftsrapportering og midtveisevaluering

Det kreves årlig og separat rapportering om prosjektets framdrift fra kandidat og veileder, i skjema fastsatt av fakultetet. Kandidat og veileder har et likeverdig ansvar for rapportering. Manglende eller mangelfull framdriftsrapportering fra kandidaten kan medføre tvungen avslutning før avtaleperiodens utløp. Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten, kan bli fratatt veilederansvaret.

Kandidat og hovedveileder skal i forbindelse med rapportering gå gjennom prosjektbeskrivelsen og budsjettet og vurdere behov for justeringer. Betydelige endringer skal godkjennes av fakultetet.

Fakultetet kan ved behov kreve særskilt rapportering.

Midtveisevaluering av ph.d.-arbeidet bør normalt finne sted i tredje eller fjerde semester. Kandidaten skal presentere sitt arbeid og bli evaluert av en gruppe på minst to personer som er oppnevnt av fakultetet. Evalueringsgruppen skal ta stilling til faglig status og framdrift og skal gi tilbakemelding til både kandidaten, veilederen og fakultetet.

Dersom evalueringsgruppen rapporterer om vesentlige svakheter ved ph.d.-arbeidet, skal det iverksettes tiltak for å korrigere situasjonen.

3.4 Opplæringsdelen

Opplæringsdelen i ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid består av to emner: en obligatorisk fellesfaglig del (20 studiepoeng) og en individuell del (10 studiepoeng). Begge emner skal normalt tas etter opptak til programmet.

Programbeskrivelse for ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid

Emne	Studiepoeng pr studieår		
	1. år	2. år	3. år
Fellesfaglig opplæringsdel	20		
Individuell opplæringsdel	10		-

I forbindelse med opplæringsdelen skal fakultetet tilby kandidaten veiledning om fremtidige yrkesmuligheter i og utenfor academia, herunder bevisstgjøring om den kompetansen som kandidaten har oppnådd gjennom ph.d.-arbeidet.

3.4.1 Fellesfaglig opplæringsdel (20 studiepoeng)

Fellesfaglig opplæringsdel er organisert gjennom Nasjonal forskerskole for kunstnerisk utviklingsarbeid² som tilbud til alle kandidater i norske ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid. Den fellesfaglige opplæringsdelen er obligatorisk for alle kandidater i dette ph.d.-programmet.

Forskerskolen skal gi ph.d.-kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Ph.d.-kandidaten skal ha opplæring i dokumentasjon av refleksjon og resultater i kunstnerisk utviklingsarbeid, metodikk, prosjektutvikling, samt etikk. Ph.d.-kandidaten skal få trening i formidling til fagfeller, studenter og allmennheten, og utvikle kunnskap og innsikt gjennom egen kunstnerisk praksis.

Fellesfaglig opplæringsdel foregår gjennom seminarer, stipendiatsamlinger og konferanser (Artistic Research Forum) i regi av forskerskolen.

Seminarene samler ph.d.-kandidater i samme årskull og gir introduksjon til kunstnerisk utviklingsarbeid på ph.d.-nivå, samt tematiserer spørsmål rundt artikulering og dokumentasjon av refleksjon, etikk og opphavsrett, utveksling og prosjektutvikling samt avslutning og formidling.

Stipendiatsamlingene arrangeres årlig og bringer sammen ph.d.-kandidater fra alle årskull. I samlingene presenterer ph.d.-kandidaten sitt prosjekt i en tverrkunstnerisk sammenheng og inviterer til drøfting av prosjektets overordnede dimensjoner.

Konferansene (Artistic Research Forum) arrangeres årlig, som tverrkunstneriske møtesteder for nasjonale og internasjonale prosjekt og fagmiljø innen kunstnerisk utviklingsarbeid. Ph.d.-kandidaten får mulighet til å se eget prosjektarbeid i en større kontekst, og utvide referansegrunnlaget for prosjektet.

Vurdering:

Ansvarlig for forskerskolen/ seminarleder må bekrefte ph.d.-kandidatens deltakelse i seminar og samlinger, formidling av eget kunstnerisk prosjekt samt aktiv deltakelse i faglige diskurser. Fakultetet vurderer emnet som bestått/ikke bestått.

² <https://diku.no/programmer/nasjonal-forskerskole-i-kunstnerisk-utviklingsarbeid>

3.4.2 Individuell opplæringsdel (10 studiepoeng)

Dette er en prosjektspesifikk del som skal styrke ph.d.-kandidatens kompetanse til å gjennomføre eget prosjekt. Det kan være fagspesifikke kurs, nødvendig teknisk opplæring, studiereiser, organisering av seminar, kurs fra Grieg Research School, fra andre fakultet ved UiB eller fra andre institusjoner.

Plan for individuell opplæringsdel skal utarbeides i samråd med veileder, snarest etter oppstart og innen tre måneder, og godkjennes av fakultetet. I planen skal det presiseres når de enkelte delene skal gjennomføres og hvilket volum de fyller. Eventuelle endringer i planen må godkjennes av fakultetet.

Vurdering:

Fakultetet godkjenner emnet som bestått når ph.d.-kandidaten har fullført deltakelse i de planlagte aktiviteter. Deltakelse må bekreftes av kursledere eller andre ansvarlige.

4 Fullføring

4.1 Det kunstneriske ph.d.-resultatet

Ph.d.-resultatet skal bestå av et kunstnerisk resultat samt materiale som dokumenterer kunstnerisk refleksjon, jf. *UiBs forskrift for ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid* § 1-2 og 10-1. Det kunstneriske resultatet skal være et selvstendig arbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til nivå og etiske krav innen fagområdet.

Ph.d.-resultatet skal ligge på et nivå som gjør at det bidrar til utvikling av ny kunnskap, innsikt og erfaring innen fagområdet.

Det kunstneriske resultatet skal være et kunstnerisk arbeid på høyt nivå når det gjelder originalitet, uttrykk, koherens og formidling. Det kunstneriske resultatet skal presenteres offentlig, jf. *UiBs forskrift for ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid* § 12-6 og 12-7.

Den kunstneriske refleksjonen skal dokumenteres i form av innlevert materiale, med en kritisk tilnærming til

- prosess mht. kunstneriske valg og vendepunkt, bruk av teori og metoder, dialog med ulike nettverk og fagmiljøer mm.
- plassering og beskrivelse av eget kunstneriske ståsted og arbeid i forhold til det aktuelle fagfeltet, nasjonalt og internasjonalt
- bidrag til fagutviklingen i feltet, herunder eventuelle faglige nyvinninger

Kandidaten velger selv medium og form for refleksjonsdelen og for eventuell annen dokumentasjon. Språk for dette er normalt engelsk, norsk eller et annet skandinavisk språk.

4.2 Søknad om bedømmelse

Søknad om bedømmelse av kunstnerisk ph.d.-resultat skjer ved innlevering av søknad. Søknaden rettes til institusjonen senest fem (5) måneder før det planlagte tidspunktet for presentasjon av det kunstneriske resultatet.

Det er hovedveileders ansvar å gjøre fakultetet oppmerksom på at søknad om bedømmelse er nært forestående, slik at nødvendige forberedelser kan iverksettes. Hovedveileder bør normalt anbefale søknaden.

Programbeskrivelse for ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid

Søknaden skal inneholde følgende, i skjema og som vedlegg:

- Redegjørelse for hva som skal danne grunnlaget for bedømmelsen, herunder plan for hvor, når og på hvilken måte det kunstneriske resultatet skal presenteres offentlig
- Redegjørelse for valg av medium, språk og form for refleksjonsdelen og tidspunkt for innlevering, jf alternativene i 4.3
- Redegjørelse for hvordan opplæringsdelen er eller vil bli oppfylt, og for eventuelt annen faglig skolering eller kompetanse
- Dokumentasjon av evt. nødvendige tillatelser, jf. seksjon 2.1, siste strekpunkt.
- Plan for godkjent dokumentasjon og arkivering i varig format av hele ph.d.-resultatet.
- Erklæring fra samarbeidspartner der dette er påkrevd, jf. *UiBs forskrift for ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid* forskrift § 10-2
- Erklæring om arbeidet leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang
- Erklæring om at arbeidet ikke er levert inn til bedømmelse ved annen institusjon

4.3 Levering av resultat

Det kunstneriske resultatet skal presenteres offentlig ved fremstilling for bedømmelse.

Det er to alternativer for levering av materiale som dokumenterer kunstnerisk refleksjon:

- Dersom kandidaten ønsker at komiteen skal ha innsyn i refleksjonsdelen før presentasjon av det kunstneriske resultat, skal komiteen ha mottatt dette materialet minst fire (4) uker før presentasjonen.
- Dersom kandidaten ønsker å ferdigstille refleksjonsdelen samtidig med den offentlige presentasjonen av det kunstneriske resultatet, skal dette materialet foreligge hos komiteen samtidig med presentasjonen.

4.4 Bedømmelseskomiteens arbeid

Oppnevning av komiteen og rammer for bedømmelsen er beskrevet i *UiBs forskrift for ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid* § 11-3 og § 12.

Leder av komiteen bør om mulig være ansatt ved fakultetet.

Bedømmelseskomiteen skal få tilsendt UiBs forskrift for ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid, godkjent prosjektbeskrivelse og eventuelle retningslinjer for bedømmelse av ph.d.-graden. Før bedømmelseskomiteen starter sitt arbeid, skal fakultetet sikre at komiteen er kjent med ph.d.-programmets målsetting og profil samt bedømmelseskomiteens ansvar og oppgaver.

Vurdering:

Bedømmelseskomiteen vurderer det kunstneriske ph.d.-resultatet som bestått eller ikke bestått. Alle deler av det innleverte eller fremviste materialet skal omtales ut fra kravene i *UiBs forskrift for ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid* § 10-1 og § 10-2. Innstillingen bør ha en drøftende form og avsluttes med en klar konklusjon om resultatet skal godkjennes eller ikke. Eventuelle dissenser eller individuelle uttalelser skal inngå i innstillingen, og de skal være begrunnet. Bedømmelseskomiteens innstilling stiles til fakultetet.

Komiteens innstilling skal foreligge senest innen tre (3) måneder etter at komiteen har fått alle deler av ph.d.-resultatet til vurdering.

Fakultetets behandling av innstillingen er beskrevet i *UiBs forskrift for ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid* § 12-4.

Programbeskrivelse for ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid

Bedømmelseskomiteen skal senere avgi innstilling om godkjenning av kandidatens offentlige forsvar av prosjektet (disputas).

Et kunstnerisk ph.d.-resultat som ikke er funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i omarbeidet utgave. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang. Siste frist for å fremme søknad om ny bedømmelse er to (2) år etter at fakultetet har fattet vedtak om ikke godkjent resultat første gang.

5 Kvalitetssikring

Fakultetets organisasjon og kvalitetssikring av programmet er i tråd med UiBs plan for *struktur, myndighet og kvalitetssikringsoppgaver for ph.d.-utdanningen* vedtatt 30.11.2017, og er formulert i egne retningslinjer vedtatt av fakultetsstyret.

Fakultetsstyret oppnevner et forskerutdanningsutvalg med ansvar for fakultetets ph.d-utdanning med prodekan som leder.